

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.” (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.” (Luther)

2022. május 1.

Kálmánháza, Mandabokor

Húsvét ünnepe u. 2. vasárnap

Cím: Önfajúság következménye egy nép életében

(1. dia) „²⁵Abban az időben nem volt király Izráelben. Mindenki azt csinálta, amit jónak látott.” Bír 21,25 **(2. dia)** ¹Amikor megöregedett Sámuel, a fiait tette Izráel bíráiává. ²Elsőszülött fiának Jóél volt a neve, a másodiknak Abijjá. Beérsebában bírászkodtak. ³Fiai azonban nem az ő útján jártak, hanem a maguk hasznát keresték; megvesztegetésre szánt ajándékot fogadtak el, és elferdítették az igazságot. ⁴Összegyűltek azért Izráel vénei, és elmentek Sámuelhez Rámába. ⁵Ezt mondták neki: Te már megöregedtél, fiaid pedig nem a te utadon járnak. Tégy valakit királyunkká, hogy ő bírászkodjék fölöttünk, ahogyan az minden népnél szokás! **(3. dia)** ⁶Sámuel azonban rosszalotta, hogy ezt mondták: Adj nekünk királyt, hogy bírászkodjék fölöttünk! És imádkozott Sámuel az ÚRhoz. ⁷Az ÚR pedig ezt mondta Sámuelnek: Hallgass a nép szavára mindenben, amit mondanak, mert nem téged vetettek meg, hanem engem vetettek meg, hogy ne legyek a királyuk. ⁸Veled is ugyanúgy cselekszenek, ahogyan velem cselekedtek, mióta kihoztam őket Egyiptomból, mindmáig: elhagytak, és más isteneknek szolgáltak. ⁹Hallgass te-

hát a szavukra, de szigorúan figyelmeztessd őket, és mondd meg nekik, hogy mi lesz a király joga, aki uralkodni fog felettük. **(4. dia)** ¹⁰Ekkor Sámuel elmondta az ÚR minden szavát a népnek, amely királyt kért tőle. ¹¹Ez lesz a királynak a joga - mondta -, aki uralkodni fog fölöttetek: Fiaitokat elveszi, harci kocsijaihoz meg lovasaihoz osztja be őket, és futnak harci kocsija előtt. ¹²Parancsnokokká teszi őket ezer ember felett, és parancsnokokká ötven ember felett. Velük szántatja szántóföldjét, és velük végezteti aratását, velük készítetteti hadifölszerelését és a harci kocsik fölszerelését. ¹³Leányaitokat meg elviszi kenőcskészítőknak, szakácsnőknak és sütőnőknek. **(5. dia)** ¹⁴Legjobb szántóföldjeiteket, szőlőiteket és olajfakertjeiteket elveszi, és hivatalnokainak adja. ¹⁵Vetéseitekből és szőlőitekből tizedet szed, és udvari embereinek meg hivatalnokainak adja. ¹⁶Szolgáitokat és szolgálóitokat, legszebb ifjaitokat, még a szamaraitokat is elveszi, és a maga munkáját végezteti velük. ¹⁷Nyájaitokból tizedet szed, ti pedig a szolgálói lesztek. ¹⁸Akkor majd panaszkodtok királyotok miatt, akit magatoknak választottatok, de akkor már nem válaszol az ÚR. **(6. dia)** ¹⁹A nép azonban nem akart Sámuel szavára hallgatni, hanem ezt mondták neki: Mégis legyen királyunk! ²⁰Olyanok akarunk lenni, mint minden más nép: királyunk bírászkodjék fölöttünk, ő vonuljon előttünk, és vezesse harcainkat. ²¹Sámuel végighallgatta a nép beszédét, és el-

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.” (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.”(Luther)

mondta az ÚRnak. ²²Az ÚR pedig így felelt Sámuelnek: Hallgass a szavukra, és válassz nekik királyt! Sámuel ezt mondta az izráéli férfiaknak: Menjen mindenki a maga városába! ”

Bír 21,25; I Sám 8,1-22

(7. dia) Szeretett Gyülekezet!

Egy sorozatot indítunk el a mai naptól kezdve. Az elkövetkezendő időszakban betekintést nyerhetünk a királyok korába Izraelben. Azonban ahhoz, hogy teljes képet kaphassunk, még korábbra kell visszatekintenünk, mert a királyok korát megelőzte a bírák kora. Ebben az időszakban törzsszövetség volt Izraelben, a honfoglalást követően a **(8. dia)** 12 törzs elhelyezkedett a Kánaán földjén (ezeken a területeken). Itt láthatjuk a 12 törzset felsorolva.

- Dán	- Efraim
- Áser	- Benjámin
- Naftáli	- Rúben
- Zebulon	- Gád
- Issakár	- Júda
- Manassé	- Simeon

Izrael történelmének minden időszakában találkozhatunk bírakkal. Nem sorolom fel az összes bírakkal kapcsolatos igeszakaszt, de érdemes Mózes könyvéből Isten parancsát felidézni **(9. dia)**:

„¹³Jelöljete ki törzsenként bölcs, értelmes és tapasztalt embereket, és én előljáróitokká teszem őket. [...] ¹⁵Fogtam tehát törzseitek főembereit, a bölcs és tapasztalt embereket, és előljáróitokká tettem őket: ezredesekké, századosokká, ötvenedesekké, tizedesekké és felügyelőkké minden törzsben. ¹⁶Bíráitoknak pedig ezt parancsoltam abban az időben: **Hallgassátok meg testvéreiteket, és igazságosan ítéletek mindenkinek az ügyében, akár testvérével, akár jövevényel van dolga. ¹⁷Ne legyetek személyválogatók az ítékezésben, a kicsit éppúgy hallgassátok meg, mint a nagyot. Embertől ne tartsatok, mert az ítélet Isten ügye. Ami pedig nektek túl nehéz, azt hozzátok elém, és én meghallgatom azt.”** V. Móz 1,13.15-17, de olvashatunk ilyen bírákról még **(10. dia)** (V. Móz 16,18; 17,8-13; Ézs 3,2; Mik 4,14). Volt egy korszak, amelyben különös jelentőségre tettek szert: **(10/a. dia)** Józsúé halálától

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.” (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.”(Luther)

(Kr.e. 1358.) a királyság felállításáig (Kr.e. 1047.) ők voltak az izraeli törzsszövetség legfőbb vezetői. Ezt a korszakot hívjuk a bírák korának. Ez az időszak bő 300 év volt.

A bírák koráról így ír a Biblia **(11. dia)**:

„**16**Akkor bírákat támasztott az ÚR, és azok megszabadították őket szorongatóik kezéből. [...] Mert amikor az ÚR bírákat támasztott nekik, maga az ÚR volt a bíróval, és megszabadította őket ellenségeik kezéből, amíg az a bíró élt. Megkönyörült rajtuk az ÚR, amikor panaszkodtak nyomorgatóik és sanyargatóik miatt” Bír 2,16.18

A bírák korát mindenekelőtt az jellemzi, hogy a laza kapcsolatban álló izraeli törzsek folyamatosan ki voltak téve a közöttük és körülöttük élő idegen népek sokirányú befolyásának, s nemegyszer fegyveres támadásának is. Isten a bírákat használta fel arra, hogy népét a megsemmisüléstől vagy a pogány környezetbe való beolvadástól megmentse. A bírák korában 12 bíróról tudunk **(11/a dia)** (6 kisbíra és 6 nagybíra). Isten őket használta fel, hogy igazságot szolgáltatassanak peres ügyekben, bölcs dönté-

seket hozzanak a törzsek érdekében és Isten akaratát és szándékát érvényesítsék, közvetítsék a nép életében. Még ide sorolandó Éli főpap és Sámuel, aki vándorbíra volt.

Sok esetben még ezek a bírák is hűtlenek voltak Istenhez (pl.: Sámson, Gedeon). Elhagyták az Urat, lelki paráznákká lettek és nem minden esetben töltötték be azt a feladatukat, amivel Isten megbízta őket. Azt azonban majdnem kivétel nélkül elmondhatjuk, hogy egy-egy bíra halála után Izrael fiai azt tették, amit rossznak lát az Úr. Izrael lelki állapota hullámszó volt, hol hegyeket, hol völgyeket járt meg, hullámszó volt Istennel a kapcsolata. Nem csak a lelki állapota, hanem az ország stabilitása is veszélybe került, hiszen folyamatos hadban voltak a környező népekkel, hadviselés volt az országban, folyamatosan háborúzniuk kell a szomszédos országokkal, olykor törzseken belül is, ezért lerongyolódott az ország testileg, lelkileg, külsőleg, belsőleg. Nehéz időszakban volt Izrael és már az Urat sem tisztelték úgy, ahogy korábban.

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

A bírák könyve utolsó mondata figyelemre méltó, hiszen a bírák korának lezárulta és a királyság kezdete azt a lelki állapotot tükrözi, ami akkor az emberek életében volt és Izraelre jellemző lett **(12. dia)**: „²⁵Abban az időben nem volt király Izráelben. Mindenki azt csinálta, amit jónak látott.” Bír 21,25. Nem figyeltek sem a vezetőik, bírások szavára, de ami ennél még szörnyűbb, hogy Istenre sem hallgattak. Ez a „mindenki azt csinálta, amit jónak látott” jól kifejezi, hogy semmivel és senkivel nem foglalkoztak. A Példabeszédek könyvében azt olvashatjuk **(12/a dia)**: „¹⁴Ahol nincs vezetés, elvész a nép” Péld 11,14. Mivel nem hallgattak sem Istenre, sem Isten választott embereire, ezért nagyon nehéz helyzetbe kerültek. Azért eltudjuk képzelni, mi lehetett abban az országban, ahol mindenki azt csinált, amit akart. Ma valami hasonló eset van. Mindenkinek mindenhez joga van, semmiben nem lehet beleszólni. Bármit mond az ember, akár szeretettel, akár nevelői, féltő szándékkal, csak megvonják a vállukat és odébb állnak, mert mindenkinek mindenhez joga van. Azt csinálnak, amit akarnak. Csak egy egyszerű példa. Azt gon-

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

dolná az ember, hogy a pedofília kérdésében teljes társadalmi konszenzus van a világon? Azt gondolná az ember! Ehelyett elindult egy jelentős irányzat nyugaton, ami igyekszik a pedofília cselekményét finomítani, ártalmatlanítani és már a szó, a kifejezés jelentéstartalmát, jelentőségét is átírni. **(13. dia)** A pedofília (pais és a filia = gyermekszeretet) kifejezést egyre több nyugati országban, ahol az elfogadás és a jog érvényesül és azt csinálnak emberek, amit akarnak, ezt a szót lecserélve már **(13/a dia)** „*generációk közeledése*” kifejezésként aposztrofálják. El lehet jutni idáig, s ez mindannak a következménye, hogy emberek azt csinálnak, amit akarnak, amit jónak látnak. S ha van egy kemény vezetés, lásd például a bírák, akkor fellázadnak ellenük, ha nincs vezetés, akkor pedig mindenki azt csinálja, amit jónak lát és elvész a nép. Ha demokrácia van, akkor mindenki eldönti, ha diktatúra van, akkor despotizmus és fellázadás van. Semmi nem jó. Ezért Isten a „teokrácia” szellemiségét akarta megteremtteni Izrael népe életében. **(14. dia)** A demokrácia (δημοκρατία) a „nép uralma” láthattuk, hova vezet. És azt is láthattuk, amikor egy-egy

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.” (Luther)

ember került a nép élére és azt tette, amit rossznak lát az Úr, hova jutott a nép sorsa. **(14/a dia)** A teokrácia, (Φεοκρατία) Theosz = Isten és krateia = uralom szavakból: „istenuralom”, Isten hatalmát, uralmát hívatott megtestesíteni. A bírák kora hanyatlásával, Isten hátrébb helyezésével ez a teokratikus hatalom került hátrébb és a nép királyt kívánt – ahogy olvashatjuk Sámuel I. könyvének 8. fejezetében. Izráel királyt kíván magának. Azt mondják Sámuelnek, **(15. dia)** „Tégy valakit királyunkká, hogy ő bírászkodjék fölöttünk, ahogyan az minden népnél szokás!” I Sám 8,5b.

Emberileg nézve reménytelenné és kilátástalanná vált a helyzet az országban, mert Sámuelnek a fiai is rossz úton jártak, akiket bírává tett meg **(16. dia)** „¹Amikor megöregedett Sámuel, a fiait tette Izráel bíráivá. ²Elsőszülött fiának Jóél volt a neve, a másodiknak Abijjá. Beérseában bírászkodtak. ³Fiai azonban nem az ő útján jártak, hanem a maguk hasznát keresték; megvesztegetésre szánt ajándékot fogadtak el, és elferdítették az igazságot.” I Sám 8,1-3, ezért nem Istenhez kiál-

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.”(Luther)

tottak, hanem egy erős kezű, határozott vezetőben, királyban reménykedtek, aki majd igazgatja a nép, a társadalom életét és azt mondják, **(17. dia)** „**ahogyan az minden népnél szokás!**”

De Izrael életében nem a szokásjog uralkodott, nem szokások voltak, hanem közvetlen vagy közvetett kapcsolatban voltak az Úrral. Ezt a kapcsolatot veszítették el immáron sokadjára. Ezzel Isten népe egyszerűen azt mondta, hogy mi nem akarunk többé választott nép lenni, hogy kizárólag Isten uralkodjék fölöttünk. Legyünk mi csak ugyanolyanok, mint a szomszédos népek, ami náluk szokás, legyen nálunk is. Legyen saját vezetőnk, királyunk, akit felöltöztethetünk, akit lóra ültethetünk, aki előtt leborulhatunk, akit imádkozhatunk, akit tisztelhetünk, akivel büszkélkedni lehet, különösen, ha délceg fiatalember lesz az illető. Akit aranyba, bíborba öltöztethetünk. Végző soron Istent teszik le a trónról, és Isten helyére egy embert akarnak ültetni. Nem kell Isten királyi uralma, viszont kell egy ember uralma fölöttük, aki mindig a maga emberi bölcsessége szerint fog majd dönteni. Ez a „mindenki azt tette, amit jónak látott” lelkület vezetett oda, hogy már

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.” (Luther)

nem Istenre figyeltek, hanem a szomszédos népekre, a szokásaikra. Már kit érdekelt, hogy mit akar Isten, az a lényeg, hogy mi mit akarunk. Itt köszönöm vissza az az ördögi csapda és hitetés, amit mondott a kígyó az embernek **(18. dia): „⁵Hanem jól tudja Isten, hogy ha esztek belőle, megnyílik a szemetek, és olyanok lesztek, mint az Isten: tudni fogjátok, mi a jó, és mi a rossz.”**

I Móz 3,5. Jól megnyílt a szeme az embernek?! Azóta tud csak rosszul dönteni! Ezek a sorozatos rossz döntések vezettek oda, hogy már nem csak a nép életéből, hanem a személyes életekből is kimaradt Istent. Már nem teokráciát, hanem demokráciát akartak, amiből lett a diktatúra, hiszen utána királyok sokszor önkényesen leuralták Izraelt, Júdát, embereket és beigazolódott Isten azon féltése, hogy a király mit fog tenni a néppel. Isten előre megmondta, de nem hallgattak Istenre, hanem inkább mentek a maguk feje után. S ez volt később is, Jeremiás idején, s azóta is ez a jellemző ránk, emberekre **(19. dia): „Mindig azon az úton járjatok, amelyet én mutatok nektek, hogy jó dolgok legyen! ²⁴De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem meg-**

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.”(Luther)

átalkodott gonosz szívük tanácsát követték, hátukat fordították felém, és nem arcukat. [...] ²⁶De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem megmakacsolták magukat...” Jer 7,23b-24.26a. Ez lett abból az önfejűségből, makacsságból, ami oda vezetett, hogy megvetették az Úr szavát és királyt akartak minden áron. Ennek pedig aztán – látva Izrael történelmét – súlyos következménye lett. Amikor nem figyelünk Isten szavára, nem hallgatunk rá, akkor mindig súlyos következményei lesznek. Lehet megmakacsolni magunkat, lehet hátat fordítani Istennek, de mindig számoljunk annak a következményeivel is.

Mindezek ellenére Isten mégis szerette az Ő népét és olykor-olykor adott olyan királyokat, akik szíve hűséges volt az Úr-hoz és akkor jó dolga lett a népnek. Aztán sokszor jódolgukban megfeledkeztek az Úrról, és rossz helyzetbe kerültek. Ilyen hülámvölgyek szirtezték a nép életét.

A következő alkalommal megláthatjuk, hogyan alakul Izrael élete, milyen lesz az első király, aki a nép élére kerül?!

Ámen!